

DIRECTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA IULIA

MANUSCRISER
INAPOIAZĂ

Unirea

ABONAMENTUL

Pe un an 150 Lei
Pe 6 luni 75 Lei
Pe 3 luni 40 Lei
Pentru America 2 Dolari
Numărul 8 Lei

Pentru inserate se plătește 5 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Pro domo.

— La începutul unui nou an de muncă. —

Credincioși programului nostru din fruntea numărului dela 2 Aprilie 1921, când am preluat conducerea acestei gazete, am pus — timp de aproape patru ani încheiați — toate puterile și tot devotamentul în serviciul bisericii noastre române unite, ale cărei interese veneam să le apărăm și promovăm.

Muncind în acest timp cu adevărată jertfire de sine și cu cea dragoste de cauză, care după vorba Apostolului „nu caută ale sale“, am reușit, credem, să trezim în cercurile largi ale cititorilor, tot mai numeroși, ai acestui organ, sentimentul înaltei conștiințe de-ași face o adevărată mândrie din faptul, că, prin biserica noastră dreptcredincioasă, aparțin familiei mari de peste treisute milioane suflete a bisericii Domnului.

Colecția „Unirii“ și cu deosebire aceea de pe ultimul an — carte deschisă pentru oricine — este o grăitoare dovadă, că flamură ei curată a știut să grupeze în jurul idealului sfânt și a marilor aspirațiuni ale bisericii noastre și pe mirenii intelectuali, cari au înțeles că a sosit timpul pentru a părăsi rezerva de până acum și a păși, cu vizirul deschis, pe arena de luptă. Manifestele lor de credință, cu cari s'a răspuns la profesiunea eroică a Preasfințitului Alexandru dela Lugoj, alături de minunatele lor contribuții pentru „Institutul recunoștinței“, inițiat de pâr. mitropolit Vasile, sunt lucruri, a căror semnificație a trebuit să umple de sfânta bucurie pe toți fiii Sionului nostru.

Dar misiunea noastră nici pe departe nu este încă terminată. Construind cu o mână și apărându-ne cu cealaltă, ne așteaptă încă o muncă din cele mai grele. Vom continua deci cu însuflețirea și dragostea de până acum. Dar pentru a o putea face, este neapărat de lipsă, ca „Unirea“ să aibă și pe viitor forțele necesare pentru a putea sta mereu la postul său de veghe neadormită. Și fiindcă, în lipsa oricărei subvenții, trăim numai din abonamente, iar cheltuielile hârtiei și mai ales ale tiparului au crescut considerabil, suntem nevoiți a veni și noi cu o urcare proporționată, fixând pentru anul 1925 următorul

ABONAMENT NOU:

Pe un an 150 Lei
Pe 6 luni 75 Lei
Pe 3 luni 40 Lei
Pentru America 2 dolari

Deschizând acest nou abonament, invităm pe toți pretinții acestui organ de publicitate, să binevoiască a-și înnoi abonamentul, trimițându-ne deodată și eventuala restanță cu care sunt în întârziere. Ba li rugăm să ne plătească și abonemenții noi, sporind mereu tabera din jurul focului sacru al sfintei Uniri.

Mai amintim de încheiere, că acest număr se trimite și pe câteva zeci de adrese nouă, având firma credință, că porțile, în mare parte preotești, la cari batem, ni-se vor deschide cu drag și că această invitație la abonament nu va spori de geaba contul cheltuielilor noastre.

Red. și Adm. „Unirii“.

Deschiderea „Anului Sfânt“.

Grandioasele serbări dela Roma — Papa Piu al XI-lea deschide în persoană poarta basilicei San-Pietro — „Aceasta este poarta Domnului“.

(=) Ajunul Crăciunului, ziua de 24 Decembrie 1924, a fost pentru Roma papală și pentru întreaga lumea creștină o zi de însemnătate covârșitoare. La ceasurile 11 ale acelei zile s'a deschis — în sunetul clopotelor dela toate bisericile Romei și în văzul a zeci de mii credincioși, între cari și primii pelerini din Germania și din Argentina —, poarta cea mare a basilicei San-Pietro, participând sufletește la acest act întreagă biserica Domnului.

Numărul jubilar de Crăciun al ziarului „L'Osservatore Romano“ descrie pe larg ceremonia cu adevărat grandioasă, care a însoțit acest eveniment epocal și dacă vom încerca să schițăm, în cele următoare, și noi câteva crâmpie din cele petrecute la Roma, o facem cu gândul de a orienta puțin și publicul românesc asupra acestor serbări, al căror fast impunător a preocupat zile de-a rândul întreaga presa mondială.

Cortegiul, care aducea pe sf. Părinte la deschiderea solemnă a „Anului sfânt“, a început să se formeze în Capela Sixtină, tixită, în adevăratul înțeles al cuvântului, de clerul de toate categoriile, invitat la această sfântă ceremonie. Pornind de aici, din fața sfântului sacrament, cu lumânările aprinse, sf. Părinte a coborât în accentele imnului „Veni Creator Spiritus“ pe minunatele scări Bernini, la capătul cărora, sub statuia împăratului Constantin, Papa s'a urcat în așa numita „Sedia gestatoria“. În momentul acesta au început să sune trimbițele de argint, vestind mulțimei imense, care, neîncăpând în San-Pietro, umpluse întreagă piața din fața basilicei, că sf. Părinte, purtat în triumf pe umerii robuști ai sediarilor, înaintează spre poarta cea sfântă.

Priveliștea este într'adevăr minunată. Lungul sireag de clerici, aparținători diferitelor congregații și ordine religioase, urmat de prelații tuturor categoriilor, în ornatele lor impunătoare, după ei penitențiarii „Anului sfânt“ cu insigniile demnității lor particulare, apoi lunga serie de episcopi și arhiepiscopi, purtând cu toții mitră albă de in, având între ei și numeroși reprezentanți ai Orientului, cu ornatele proprii diferitelor rituri, și în sfârșit șirul Cardinalilor, purtând, în deosebire de episcopi, mitră de damasc, iar de ambele părți ale întregului cortegiu, la distanțe egale, membri gardei elvețiene, cu coifurile lor lucitoare: o adevărată gardă de onoare.

Apropierea sfântului Părinte o arată Crucea Astilă, după care un oficial al Cancelariei poartă într'o execuție minunată documentul prin care s'a indicat Jubileul. Urmează apoi, sub un baldachin de mătăasă, însuși Vicarul lui Hristos, având pe cap mitra cea prețioasă, purtând în

stânga o lumânare, iar cu dreapta binecuvântând mulțimea. De cele două părți ale lui sunt clerici cu ripide bogate în pene albe de struț și săbiile lucitoare ale ofițerilor gardei papale, în mare ținută.

Această măreață viziune, dublată în tot timpul de cântările melodioase ale imnului început în Capela Sixtină și de sunetul pătrunzător al marșului triumfal, dat de trimbițele de argint, a făcut asupra tuturor o impresie ce nu se va uita niciodată.

Ajuns la locul ceremoniei, Papa urcă tronul așezat în apropierea porții, având de-a dreapta și de-a stânga diferite logi pentru membri familiilor domnitoare, pentru corpul diplomatic, pentru membri familiei sale, pentru înaltul patriciat roman și altele multe.

Sfârșindu-se cântarea, Papa coboară de pe tron și apropiindu-se de zidul care închidea poarta, luând dela penitențiarul major ciocanul de aur, făcut din orfandele tuturor episcopilor catolici, lovește de trei ori o mică cruce de marmoră neagră așezată la mijlocul zidului, spunând simultan cu voce tot mai înălțată versurile rituale asemănătoare celor dela serviciul nostru al învierii. După a treia lovitură, dată cu putere și însoțită de cuvântul răspicat: „Aperite mihi portas, quoniam nobiscum Deus!“ mica cruce se sfarmă în bucăți, căzând la pământ și acesta e semnul, că zidul — pe care-l desfac apoi în câteva minute meșteri iscusii — este a se considera dărâmat.

În timpul, cât durează înlăturarea zidului, curățirea și stropirea cu aghiasmă a porței peste care se arde în curând un covor minunat, Papa stă iarăși pe tron, făcând rugăciuni, în vreme ce corul cântă: „Iubilato Domino omnis terra!“ În sfârșit Papa enunță cu voce înaltă: „Haec et porta Domini“, la ce corul răspunde: „Iusti intrabunt per eam“, pornind să intre pe poarta deschisă. În fața ei, ia în stânga făclia aprinsă, iar cu dreapta atinge crucea papală, înaintând peste primele trepte. Când ajunge la pragul porții se oprește, cade în genunchi și pe cel mai înalt glas întonează imnul de mulțumită: „Te Deum laudamus!“, pe care îl cântă apoi corul și întreagă mulțimea.

Într'aceia Papa se ridică, trecând primul și singur peste poarta simbolică a deschiderii „Anului sfânt“. După el intră apoi Cardinalii, episcopii, prelații și toată cealaltă lume, sărutând cu toții ușcioarele porții sfințite.

Intrat în basilică, cortegiul se îndreaptă spre Capela Sacramentului, unde Papa este așteptat de reprezentanții confraternităților romane, cari au datoria de-a păzi poarta sfântă în cursul întregului an jubilar. Ajuns aici și așezându-se în fața altarului, înconjurat de toți Cardi-

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 404 1925

nalii, Papa îi admite, doi câte doi, la sărutarea piciorului și a mâinii, adresându-le apoi o frumoasă alocuție, în care le explică oficiul nobil ce-au luat asupra lor, indemnându-i să fie o adevărată pildă de pietate pentru zecile și sutele de mii de credincioși, cari vor trece în cursul „Anului sfânt“ peste poarta pe care-o păzesc.

Ieșind de aici, Papa urcă de nou „Sedia gestatoria“ și cortegiul trece în naia principală, în mijlocul mulțimei, care, cu toată greutatea, deschide reverențios cărarea necesară pentru trecerea Capului încoronat al bisericii Domnului. Trimbițele de argint încep să răsună de nou din loja centrală și pornindu-se întâiu sfioasă, basilica întreagă răsună în sfârșit de ovațiile unanime ale mulțimei adresate Vicarului lui Hristos pe pământ.

De încheiere a ceremoniei, Papa intră în capela sfintei Petronela, unde proșternându-se de nou în fața sfântului Sacrament, mai întonează odată, drept mulțumită, Doxologia cea mare, cântată de asistența întreagă. Ieșind de aici, Papa se îndreaptă în sunetul cântării „Tu es Petrus“ de nou spre centrul bazilicii, unde are parte de noi și nesfârșite ovații, în cursul cărora mii și mii de serpentine brăzdează interiorul măreței catedrale, ridicate deasupra mormântului sfântului Petru.

Piu al XI-lea se oprește, zâmbește și binecuvântă. Trece apoi spre „Confessio“, în fața căreia e pregătit podiul, de pe care împarte în sfârșit peste mulțimea îngenuchiată și păstrând cea mai desăvârșită liniște, binecuvântarea sa apostolică, care, trecând peste capetele celor de față, sună cu adevărat Urbi et Orbi. — Doi Cardinali diaconi citesc apoi în latinește și italienește, formulele indulgenței plene, actul final al ceremoniei.

Urcând apoi de nou „Sedia“, trimbițele încep de nou să sune, și între ovațiile reînnoite ale mulțimei, cortegiul părăsește basilica în ordinea în care a intrat. —

Ceremonii similare, pe cari nu mai avem însă, din lipsă de spațiu, posibilitatea de-a le schița, s'au săvârșit simultan și la celelalte trei basilici patriarhale ale Romei, pontificând: la basilica San Paolo Cardinalul de Lai, la basilica

San Giovanni in Laterano Cardinalul Basiliu Pompili, iar la Santa Maria Maggiore Cardinalul Vincențiu Vannutelli, decanul sacralui Colegiu.

Așa s'a deschis, în ajunul Crăciunului, sfântul anjubil, însemnând cu adevărat o înfăptuire minunată a cântării îngerești de Crăciun: în ceruri mărire, iar pe pământ pace!

Spre legea învățământului particular. Se știe, că cu prilejul desbaterilor parlamentare ale legii învățământului primar de stat, aderenții școlilor confesionale, între cari și arhierii bisericii noastre, au primit asigurări formale, că situația școlilor noastre se va aranja prin o altă lege, aceea a învățământului particular. Cu toate aceste asigurări, faimoasa paranteză din articolul 2, în care se spunea, că *numai școlile statului sunt școli publice*, s'a păstrat, firește, neatinsă, constituind pentru cine a putut să înțeleagă, încă de pe atunci o dovadă sigură, că sub acest raport școlile noastre suht îngropate deabinele.

O informație apărută de curând în gazetele minoritare și după ele și în gazetele din capitală, spune, că proiectul viitoarei legi a învățământului particular ar fi gata și că d. ministru al instrucțiunii ar fi și cerut asupra dispozițiilor cuprinse în el avizul bisericilor minoritare, susținătoare de școli confesionale. Ci-că d. ministru, respective proiectul său ar învoi acestor școli „particulare“ dreptul de publicitate și că în privința limbei de predare încă ar fi asigurat, atât pentru Sași cât și pentru Maghiari, libertatea deplină a limbei materne.

În cât privește școlile noastre, n'avem până acum nici o informație, că arhierii bisericilor românești, și în special aceia ai bisericii noastre, să fi fost învredniciți de a fi orientați asupra regimului care se pregătește școlilor confesionale românești. Proiectul referitor al dlui Dr. Anghelescu se ține de altă parte — după cunoscuta rețetă din rândul trecut — sub 7 lăcate, ca nu cumva să putem afla și noi ceva despre ceea ce patronii școlilor minoritare au, afirmative, orientări destul de amă-

nunțite și chiar asigurări, pe cari — o spunem foarte sincer — nu le mai putem înțelege.

Avem deci impresia, că după tragerea pe sfoară, de care am fost învredniciți în legătură cu proiectul pentru legea învățământului de stat, ni-se pregătește acum o nouă surpriză, în sensul, că drepturile „de publicitate“ cari se vor învoi probabil școlilor primare minoritare nu se vor acorda și școlilor confesionale românești, și aceasta pe motiv ca ele nu sunt „minoritare“.

Și „cele din urmă“ vor fi atunci „mai rele decât cele dintâu“. — Să fim deci cu ochii în patru!

Revista bisericească.

În *pastorală de Crăciun a Preasfântului Valeriu al Orășii*, sosită la noi numai după sărbători, se insistă asupra curățeniei inimii, cu care trebuie să ne apropiem de ieseala sfințită, pentruca, prin mai multă cinste decât până acum, să asigurăm țării românești viitorul la care poate aspira cu tot dreptul în urma multelor și neseccatele ei isvoare de bogății.

Dumineca înainte de sărbătorile Nașterii, la 21 Decembrie 1924, s'a inaugurat din partea sf. Părinte al Romei *expoziția misionară din Vatican*, care va fi deschisă în cursul întregului an jubilar. Actul inaugurării s'a săvârșit cu solemnitate deosebită, în fața celor 37 cardinali prezenți în Roma, a întreg corpului diplomatic de pe lângă Vatican, a foarte multor mitropoliți și episcopi și a altor invitați, în număr de peste 500. Solemnitatea a deschis-o Monseniorul Marchetti Selvaggiani, prezidentul efectiv al expoziției, care a rugat pe sf. Părinte să binevoiască a declara expoziția deschisă și a o onora cu vizita lui preinaltă. A urmat un magistral cuvânt al Papei asupra rostului misiunilor și a expoziției, din care vom da un bogat rezumat în numărul proxim. Însoțit de toți cei de față, sf. Părinte a vizitat apoi toate paviloanele expoziției, dovedind pretutindeni o deosebită bucurie pentru reușita minunată a

Folța „Unirii“

Un nou cuvânt al Papei.

Alocuția adresată de sf. Părinte al Romei sacralui Colegiu al Cardinalilor în Consistorul secret ținut la 18 Decembrie 1924.

Înainte de-a dispune în chestiile referitoare la inaugurarea „Anului sfânt“, sf. Părinte a ținut să fixeze câteva momente ale vieții bisericești din ultimul timp, cari fiind — în cea mai mare parte — îmbucurătoare, dovedesc o specială providență alui Dumnezeu pentru binele și prosperarea bisericii, dar în aceeași vreme și un zel sporit al acelor, cari și-au pus toate puterile în serviciul unei cauze atât de binecuvântate.

Cel dintâu moment, asupra căruia s'a oprit sf. Părinte este *Conciliul plenar al misiunilor din China*, ținut la Shanghai sub prezidiul delegatului papal: o fericită aură în întunericul imens al acestor regiuni, cari încă nu cunosc învățăturile mântuitoare ale Domnului. Armonia desăvârșită, care a unit pe toți vicarii și prefecții misiunilor „în aceeași dragoste față de Mântuitorul, în aceeași reverință față de Scaunul apostolic și în aceeași compătimire față de acest popor lipsit de lumina evangheliei“, a dus la hotărârile cele mai bune, de pe urma cărora se poate spera un progres

foarte însemnat al creștinismului în părțile acelea.

Ca un alt moment îmbucurător a relevat sf. Părinte *congresul unionist dela Velehrad*, menit a promova apropierea popoarelor orientale de biserica Romei. „A încerca acest lucru cu oarecare nădejde de reușită — a spus sf. Părinte —, evident nu se poate, decât înălțurând de-o parte greșala părerilor pe cari mulțimea și-a câștigat-o în cursul veacurilor despre doctrinele și instituțiile bisericilor Orientului, și cercând, de altă parte, mai cu deadinsul consensul părinților orientali cu a celor latini asupra uneia și aceleași credințe. Afară de aceea se mai cere, ca aici și dincolo să se urmeze, în spiritul iubirii frățești, discuții asupra acestor lucruri“. Membrii acestui congres la care au participat destul de mulți și dintre frații disidenți, au discutat chestiile la ordinea zilei cu multă competență, convenind asupra necesității, ca vechea liturghie slavă să fie păstrată întru toate neștirbită, editând și răspândind monumentele ei și orientând asupra doctrinelor bisericilor orientale nu numai pe elevii seminariilor, unde aceasta trebuie să se facă cu deosebită grijă, ci și cealaltă lume, și anume pe calea congreselor și cu deosebire a congreselor euharistice, cari pot deveni un important punct de întâlnire al credinței comune.

Și de fapt, a fost o norocoasă coincidență — și chiar un fel de presimțire —, că ceice au aranjat *ultimul congres euharistic interna-*

țional din Amsterdam, încheiat abia cu câteva zile înainte de deschiderea celui dela Velehrad s'au ocupat într'un chip destul de intensiv de aspectul euharistic al referințelor orientale, câștigând prin aceasta o notă particulară, necunoscută congreselor euharistice anterioare. O altă latură semnificativă a acestui congres a fost, că, cu toată s'a ținut într'un oraș cu o populație în mare majoritate necatolică, manifestările de credință euharistică obișnuite cu atari prilejuri, s'au putut desfășura atât de impunător, încât poate fi considerat chiar și din acest punct de vedere ca un mare câștig pentru cauza catolicismului.

Dintre celelalte congrese ținute în timpul din urmă, sf. Părinte relevă ca pe cele mai de seamă, și ca pe unele a căror importanță de trecut mult peste regiunile în cari s'au desfășurat, următoarele: *congresul euharistic din Palermo* Siciliei, care a întrunit la picioarele euharisticului Hristos aproape întreaga insulă; *congresul muncitorimeii catolice din Washington* însemnat cu deosebire prin numărul imens de participanți, cari au dat acestui congres proporții cu adevărat americane, *marele congres al catolicilor germani*, ținut la Hanovera, care a fost o nouă manifestare a puterii de viață a acestui element de o covârșitoare importanță în viața statului german și, în sfârșit, *congresul tinerimeii catolice din Belgia*, care prin cei peste 30,000 participanți a dovedit lumii întregi, că această țară înțelege să aibă și pe viitor un

cestei monumentale opere, asupra căreia ne-
bărat va trebui să mai revenim.

Pentru a se da *mișcării misionare* o
mai mare importanță și în eparhia de Oradea-
mare, comitetul central al Reuniunii de misiuni
de acolo invită parohiile să-și prezinte dorin-
țele de această natură, pentru ca programul de
lucru al anului viitor să poată fi compus din
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să

Redactorul unei gazete din București, care
făcând de sărbători o călătorie în Moldova, a
putut prilejul să constate, că în majoritatea sa-
lor *țărani n'au ținut sărbătorile după
calendar*. Orice încercare de convingere
în partea autorităților bisericești și adminis-
trative a fost zadarnică. În timp ce clopotele
chemau la biserică, oamenii plecau la muncă.
Este o chestie, de care se va mai vorbi, se
ede, încă mult timp.

Ultimul circular al eparhiei noastre oră-
ne anunță, că cu 1 Ianuarie 1925 se va
putea și la Oradea-mare o *revistă eparhială*,
numită „Vestitorul”, care va cuprinde tot ma-
terialul de până acum al cerculețelor, aducând
eventual și alte lucruri, dupăcum se obișnu-
te această la „Sionul Românesc” dela Lugoj
la „Curierul Creștin” dela Gherla.

Săptămâna politică.

Gazetele anunță, că *după vacanța par-
lamentară* vor fi aduse în discuția Corpurilor
legiuitoare următoarele proiecte de lege: Im-
păviziunea, reforma administrativă, consiliul
legislativ, legea presei, organizarea bisericească,
legea organizării judecătorești și organizarea
școlilor ferate. Un întreg program, în jurul căruia

conducător între popoarele catolice ale
mii.

Trecând apoi la o serie de idei mai puțin
abucurătoare, sf. Părinte schițează în treacăt
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să

„Nime să nu creadă însă, că prin aceste
oferte oferite poporului rus, am fi dorit să
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să
trăgându-se înăuntru dintr-o vreme. Fiecare protopopiat va trebui să

viața politică a țării va începe să se desfășure
în curând de nou cu toată puterea.

— Ca un moment foarte semnificativ în
legătură cu cele petrecute la alegerea dela
Dej, se încrează *un ordin al dlui Tătărescu*,
prin care se dispune ca pe viitor votările să
nu se mai întrerupă la alegerile ardeleni, pen-
truca astfel să nu se mai poată ridica acuzele
grave ale furturilor de urne. S'a revenit deci,
după trei ani de ilegalitate, la dispoziția în-
scrisă în legea electorală a părților ardeleni,
de pe urma căreia vom avea de-acum, să
sperăm, și la noi în Ardeal alegeri mai civili-
zate. Proba se va face de altfel foarte curând
la alegerile dela Caransebeș și Reghin.

— Senatele dela toate universitățile noas-
tre au luat de curând cele mai întinse măsuri
*pentru a preveni continuarea mișcărilor
studentești* după vacanțele de sărbători. Ele
privesc cu deosebire pe studenții bursieri, că-
roră li s'a pus în vedere, că pentru cazul că
vor urma să se solidarizeze cu ceilalți studenți,
vor fi lipsiți de burse, fiind scoși din căminuri.
Alte măsuri prevăd excluderea din șirul
studenților a celor turbulenți. Măine, la 4 Ia-
nuarie, se va ține de altfel o nouă consfătuire
la București, menită a stabili definitiv aceste
măsuri și a introduce o normă absolut unitară
în aplicarea lor.

— O chestiune mai însemnată, care a
preocupat în cursul sărbătorilor cercurile noas-
tre politice, este o *nouă conferință a des-
păgubirilor*, care se va deschide în 6 Ia-
nuarie la Paris și la care „statele cu interese
limitate”, socotind între acestea și România,
nu sunt admise decât cu vot consultativ. Cum
însă țara noastră are interese deosebite de-a
fi admisă la această conferință cu drepturi
egale, s'a hotărât, ca de acord, cu celelalte state
preterate, să se protesteze împotriva acestei
nedreptăți. Protestul insistă asupra distrugerii
sondelor, asupra planului Dawes și asupra
cotei de plătit ca stat succesoral al imperiului
austro-ungar, chestiuni de vitală importanță
pentru țara noastră, dar nu-s mari nădejdi ca
el să fie luat în considerare.

— *Mișcările revoluționare din Albania*
au sfârșit prin isgonirea guvernului Monsenio-

rului Fan-Noli, care s'a refugiat la Bari, urmând
să plece în America. Puterea este acum în
mâna lui Ahmed Zogu, șeful răsculaților, care
o va transpune noului guvern, îndatăce se va
putea constitui. Cu excepția unei foarte mici
fracțiuni, care a rămas credincioasă fostului
guvern, ajuns și acela prin lovitură de stat în
fruntea treburilor publice, întreagă populația al-
baneză s'a supus noilor conducători, cari au
salvat deocamdată unitatea Albaniei, afirmative
grav primejdite din partea Italiei, Greciei și
Iugoslaviei, cari se gândeau s'o împărțească
între sine.

— Planurile guvernului iugoslav de-a
proclama *desființarea partidului croat alui
Radici*, poate să provoace foarte ușor mișcări
similare și în statul vecin și plecarea urgentă
a familiei regale din Belgrad în străinătate, se
aduce în legătură cu aceasta posibilitate. În
orice caz însă alegerile parlamentare apropiate
nu vor decurge chiar în condiții normale și
lumea este pregătită la turburări din cele mai
grele.

Știri mărunte.

*Tuturor cititorilor, prietenilor și binevoitori-
lor noștri le urăm din tot sufletul: AN NOU
FERICIT!*

Un cuvânt de anul nou al Reginei.

Numărul de anul nou al ziarului „Universul”
publică în facsimil următoarele șire ale M. Sale
Reginei Maria: „Călcând pragul anului nou și
privind spre cel care s'a dus, cu tot ce a avut
bun și rău, vedem că totuși s'a făcut un pas
înainte. Viitorul, dacă unirea deplină domnește
între noi toți, dacă ne hotărâm a trece cu răb-
dare și credință în Dumnezeu prin aceste vre-
muri de lipsă, nu poate fi decât mai bun, nu
ne poate duce decât acolo unde fiecare dintre
noi dorește să fie! — Înainte dar cu nădejde
și hotărâre!”

Locale. Măine, Duminecă înainte de bo-
tezul Domnului, va predica în catedrală păr.
Traian German, directorul liceului de fete, iar
Dumineca viitoare păr. Dr. Ioan Bălan, caonic
mitropolitan.

„și stăruitor să îndemnăm în Domnul pe toți,
„și cu deosebire pe oamenii guvernului, ca pentru
„pacea și binele public, precum și cu conside-
„rare la sfințenia familiei și la demnitatea ome-
„nească, să eerce cu toate puterile a îndepărta
„dela sine și dela concetățenii lor, primejdiile și
„pagubele deosebit de grele și absolut sigure
„ale socialismului și comunismului, ținând,
„bineînțeles, cuvenita seamă și grijă de ame-
„liorare stării muncitorilor și peste tot a oa-
„menilor năcăjiți. Ceeace, ca preabunul Dum-
„nezeu, supremul stăpân al popoarelor, să se
„milostivească a concede, o cerem fără înce-
„tare, și insistăm în chip deosebit să o facă,
„în cursul Anului sfânt, împreună cu Noi, și
„toți credincioșii din lumea întreagă”.

Revenind apoi la chestiuni, cari ating
însăși cetatea eternă a Romei, sf. Părinte aminte-
ște *transferarea osemintelor Papei Leo al
XIII-lea* în basilica din Lateran, și așezarea lor
în mormântul îngrijit cu atâta pietate de Car-
dinalii încă în viață, creați din partea acestui
mare Pontifice. Lucrul acesta s'a făcut cu
cel mai nimerit prilej, la *împlinirea alor 16
veacuri dela dedicarea basilicii lateranense*, ce-
celebrată din partea întregii lumi catolice cu
solemnitate deosebită. Dragostea cu care e
privită această basilică, „mater et caput omnium
Ecclesiarum”, din toate părțile lumii, s'a do-
vedit între altele și prin frumoasele contribuiri
ale tuturor episcopilor și capitulelor, cari îi
fac posibilă restaurarea ei integrală.

În sfârșit, Papa anunță, că ceremonia
tradițională și atât de potrivită cu *rostul
Anului sfânt*, a deschiderii solemne a porților
celor 4 basilice patriarhale, o va săvârși la
basilica San-Pietro în persoană, delegând
pentru celelalte trei pe cardinalii Vannutelli (S.
Maria Maggiore), Pompili (Lateran) și De Lai
(San Paolo). Mai spune, că *expoziția misionară*
a aranjat-o cu gândul, ca lumea să ia dintr'însa
îndemnul pentru a sprijini pe viitor tot mai mult
opera misionară, încheind cu dorința, ca noul
an jubilar să aducă tuturor cele mai bogate
roade sufletești.

Aviz

Tribunalul reg. din Alba-Iulia cu de-
ciziunea sa Nr. 155/922—24 de dto 27
Iulie 1921 a înregistrat lichidarea însoțirii
economice comerciale „PLUGARUL”.

Prin aceasta sunt recercați deci toți
aceia, cari au vre-o pretenziune asupra
sus numitei însoțiri, ca în termen de 6
luni dela a treia publicare în prezenta
gazetă, să și-o anunțe la sediul însoțirii.

Anunțările intrate după expirarea a-
cestui termen, nu se vor mai lua în con-
siderare.

Blaj, la 1 Decembrie 1924.

„PLUGARUL”

Insoțire economică-comercială
BLAJ.

— *Sara de Sân-Văsi* a fost anul acesta o frumoasă izbândă a Casinei române, reușind să grupeze de nou pe toți cetățenii Blajului în jurul aceluiaș punct de atracție, un obicei care ar fi fost păcat să dispară. S'a jucat comedia »Prostul« de Fulda, o piesă foarte potrivită ca cuprins, dar cam lungă pentru atari ocazii. Jocul a fost bine și — vorbind de ansamblu — putem spune că a fost chiar peste așteptări și aceasta datorită puterilor din rolurile principale, ale căror aptitudini artistice au pus în umbră scările mai mărunte ale altor rolanți. Un moșneag bătrân, închipuind Anul 1924, care și-a păstrat buna dispoziție până la moarte, ne-a schițat apoi în versuri glumețe, cari au plăcut foarte mult, momente din viața lui »scurtată cu 13 zile«, iar simpaticul avocat arhidiecezan a găsit, în aplauzele tuturor, izbitoare contraste între marile evenimente ale anului și întâmplările mai mărunte ale Blajului nostru, încheind cu urări de bine pentru noul an. Buna dispoziție a reținut publicul, și după terminarea programului oficial, încă mult timp împreună.

— Din prilejul Anului nou, a *cincea aniversară a hirotonirii întru arhieru a pâr. mitropolit, clerul gremial, împreună cu toate autoritățile, s'a prezentat în fața I. Preasfinției Sale, urându-i, prin rostul pâr. canonic Dr. Ambroziu Chețian, încă mulți și fericiți ani de rodnică păstorie. I. Preasfinția Sa, mulțumind pentru manifestările de alipire și dragoste, a ținut să arate bucuria ce-o simte pentru faptul, că munca Blajului a fost apreciată de foștii săi elevi și de atâția alți binefăcători într'un chip atât de impunător, încât din obolul recunoștinței lor, s'au putut așeza temeliele unui nou institut de cultură creștinească și românească. — Publicul a fost apoi reținut la un banchet dat în onoarea zilei.*

— Duminică trecută s'a ținut din partea cercului franc-român *ceaiul literar III*, o convenire intimă a membrilor cercului, cu o disertație a dlui Dr. C. Suci, o traducere din A. Daudet a dlui S. Gizdavu, câteva declamări și mai multe bucăți de cant și piano.

Pentru deficienți și văduve. În legătură cu cele publicate pe această temă în coloanele noastre, încreștăm cu bucurie, că eparhia de Oradea-mare a hotărât în legătură cu sărbătorile Crăciunului, să ofere preoților deficienți un ajutor extraordinar de câte 3000 Lei, văduvelor de preot câte 2000 Lei, iar orfanilor câte 500 Lei, dublându-se această sumă în cazul când aceștia ar fi orfani și de mamă.

† **Pâr Simeon Zehan**, parohul nostru din Cașva, care pentru frumoasa-i activitate bisericăască a fost distins încă de mult cu brâu roșu, s'a stins, în urma unui accident, chiar în ajunul Crăciunului, la vrâsta de 61 de ani, fiind în anul 28 al preoției sale. Interesându-se în cea mai largă măsură de toate mișcărilor românești din apropiere și chiar dela depărtări mai mari, pâr. Simeon era socotit, pe sfântă dreptate, ca un preot de model, a cărui moarte năpraznică a lăsat în toate cercurile, unde a fost cunoscut, cele mai adânci regrete. — Fie-i partea cu dreptii!

x **Farmaoistul V. BUSOIU urează an nou fericit clientelei, binevoitorilor și prietinelor săi.**

An nou fericit

dorește tuturor onor. săi clienți

Firma HENRICH & COMP.

Blaj — Strada Regina Maria

Cărți & Reviste.

I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI: *In lumea dreptății*. Ediția III. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 50.

Dr. NICOLAE BRÎNZEU: *Catehism pentru clasele III—VI ale școlii primare*. Blaj. 1924. Prețul Lei 18.

Tipărit cu avizul favorabil al Comisiunii catehetice mitropolitane, acest nou manual de religie înseamnă, fără îndoială, un pas înainte pe terenul cărților de această natură. Pe cât știm, la Roma se lucrează acum la un catehism, care să îndrume în chip unitar această importantă parte a învățământului nostru religios și până la terminarea acestuia, cartea pâr. Brînzeu va aduce bune servicii catehetilor noștri.

G. G. ANTONESCU: *Din problemele pedagogiei moderne*. Ediția II revăzută și adăogită. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 80.

CALENDARUL MINERVEI pe anul 1925. București („Cartea Rom.”) Prețul Lei 50.

Această veche cunoștință de pe terenul literaturii calendaristice se prezintă și pe noul an în condițiile cele mai bune. O întreagă serie de articole literare și de actualitate inedite alternează în acest almanah cu bogate ilustrații privitoare la marile evenimente ale anului și cu minunate reproduceri artistice după operele pictorilor și sculptorilor români, date pe hârtie superioară. Oricine îl va cumpăra va rămânea mulțumit de cuprinsul lui.

P. DULFU: *Visuri împlinite*. Poezii. Ediția a II-a revăzută și adăogită cu ilustrațiuni de A. Murnu, București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 17.

CALENDARUL „PRESA BUNĂ” pe anul 1925. Iași. Prețul Lei 12.

Calendarul acesta îngrijit de Mgr. Dr. Anton Gabor, se impune prin bogata sa cronică asupra evenimentelor marcante din viața bisericii catolice din toate părțile lumii și câteva ilustrații frumoase, reprezentând biserici și institute catolice din țară.

MOȘ GRIGORIE SFĂTOSU: *Verde împărat și Zmeii*. Poveste în versuri pentru copii, cu desene. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 40.

O frumoasă și bine ticluită poveste, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină, imbiindu-se ca potrivit dar de sărbători pentru copiii mai răsarîți.

„CULTURA CREȘTINĂ”. Revistă lunară. An. XIV. Nr. 1 (Ianuarie). Director și redactor responsabil: Dr. Ioan Coltor. Blaj. Abonamentul 160 Lei pe an.

Acest întâiu număr, scos sub noua direcție, a trecut partea omiletică într'un supliment numit »Cuvântul Domnului«, care apare în extensiune de o jumătate coală (8 pagini), rezervând cele două coale obișnuite ale revistei în întregime pentru articole, însemnări, miscelanea, bibliografie și cronică. În noua sa haină, vechea noastră revistă blajană, aduce și un nou cuprins, mai bogat și mai variat, care ne dă cele mai bune nădejdi pentru viitor. Pentru a-i asigura și mai bine apariția regulată, ar fi fost poate de dorit să se însemne mai precis data apariției, iar pentru a corespunde și mai deplin lipsurilor preoției noastre, nu va strica poate să se mai introducă — eventual chiar în locul »miscelaneelor« — o rubrică pastorală și alta pentru cazuri de conștiință, lucruri ce nu pot supăra pe cititorii mireni, în orice caz mult mai puțini decât preoții, cari le-ar primi, în schimb, cu multă recunoștință.

„ARHIVA SOMEȘANĂ”. Revista istorică culturală. An. I Nr. 1. Năsăud (liceul Gh. Coșbuc). Prețul Lei 18.

Cu gândul de-a publica orice fel de articole, cari îmbrățișează trecutul și viața actuală a ținuturilor someșene, câțiva oameni de inimă din părțile acelea scot această revistă, care »va apărea« — cum spune direcția anonimă — la intervale, când mijloacele materiale și munca intelectuală a puținilor grupați în jurul ei vor face cu putință apariția. Primul număr l-au scris dd. Virgil Șotropa, Dr. Alexandru Ciplea, Iulian Marțian și Vasile Bichigean, dintre cari primii doi publică între altele și o întreagă serie de documente bisericăști deosebit de importante și interesante.

REVISTA GENERALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI. An. XII. Nr. 10 (Noemvrie—Decemvrie). București. (Caiea Plevnei 29). Abonamentul 150 Lei pe an.

Telefonul „Unirii”

Dr. F. Cluj. Aveți dreptate: Ar fi foarte de- ca noul an să ne aducă al patrulea conciliu provizor dar nu credem să poată avea norocul acesta. Se dă ca sigur, că va fi un an mănos pentru așanumitel noade eparhiale, de pe urma cărora încă răsare de ceiu foarte mult bine.

R. București. Am citit și noi »Gândurile lângă ieslea sfântă« ale dlui N. Crainic și ne bucurăm foarte mult, văzând cum sporește numărul aceluia, înțeleg, că »fărămițarea doctrinei unice alui Hrist înmlădierea ei după feliuritele chiguri de înțelege popoarelor (așanumitele biserici naționale! N. R.) sunt după intențiunea Mântuitorului lumii, care » umilintă, adevă lepadare de instinctele egoiste« avem bună speranță, că va da Dumnezeu, ca gar de această natură — și chiar binisor mai purificate — acelea ale dlui Crainic — să prindă tot mai mult și apropiind lumea românească de ideile cari stăpă sub acest raport, concepția catolicismului univ. Noul an jubilar are între altele și programul rugă smerite pentru înfăptuirea acestui ideal religios și ciunile atâtor milioane de suflete nu pot rămânea ascultate.

M. Sibiu. Avizul Dvoastră despre anușarea atât de însemnat număr de pelerini sibiieni — cari și atâția ortodocși — ne-a făcut multă bucurie, și aceasta o dovadă mai mult, că nu toată lumea de a privește cu tradiționala ură bizantină spre Scaunul stolic al Romei. — Amănunte nu Vă putem încă fiindcă așteptăm, ca întâiu să primim avizurile din țările pentru a ne putea orienta definitiv asupra minului și a direcției de plecare.

P. Reghin. Mulțumim pentru atenție. Ne opri și noi asupra aprecierilor obiective din noua ope dlui E. Lovinescu: »Istoria civilizației române moderne și îndatăce vom dispune de spațiul necesar vom re duce câteva pasagi, cari pot fi puse atât de nimeri lături de cele ce am dat din cartea mai nouă a P. sfințitului Alexandru dela Lugoj. — Anul nou cu și sănătate!

T. Sâmboașag. Pentru a se ști și din partea tora, Vă anunțăm pe această cale, că nu redacția stră, ci aceea a »Unirii poporului« a îngrijit și des »Calendarul dela Blaj«. Șirele Dv. le-am transpus altfel la destinație.

B. Sighetul Marmației. Primit cu mulțumită, vitor la pelerinaj, rugăm a lua contact cu comitetul eparhial, care toemai publică un apel în »Curierul creșt»

Of. paroh. Sebeșul de sus. Din suma trimisă Lei au trecut în abonamentul anului 1925.

Of. paroh. Pișcolt. Din suma trimisă, 50 Lei trecut în abonamentul anului 1925.

H. Bărsana. Pe anul 1924 achitat. 55 Lei au cut în abonamentul anului curent.

L. Rona de jos. Achitat și pe 1925. — Gaze trimitem din nou.

F. Cătelul român. Mai aveți restanță de 20 pe anul 1924.

L. Someșodorhei. La dorință, chităm sumă 120 Lei.

M. Sava. Mai restati încă 10 Lei.

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 7-52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Ba-smale etc., precum și o dăjdii bisericăști: Vestminte și Prapori din cele mai bune stofe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile. Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Preoțime! Nou Apărut

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 expl. 45 lei, plus 5 lei porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(33) 7-20